

*in de
etalage*

Sir Ernest George: een Engelsman in Kampen

Zomer 2011 werd het Stedelijk Museum Kampen benaderd door de Engelse kunsthandelaar Roy Hargrave met de vraag of het museum interesse had om de afgebeelde aquarel te kopen. Die interesse was er, de koop werd gesloten en sinds begin oktober 2011 is het werk in het museum te zien.

De aquarel is puntgaaf en toont het Oude Raadhuis vanaf de noordoostzijde. De kunstenaar moet zich ter hoogte van het voormalige postkantoor in de Oudestraat hebben bevonden, toen hij deze aquarel maakte. Het kunstwerk is keurig gesignd, maar een jaartal ontbreekt. De steiger aan de noordgevel van het Oude Raadhuis verraadt echter toch de datering. De gevel stond wegens restauratiewerkzaamheden van voorjaar 1893 tot november 1895 in de steigers.

Tijdens die werkzaamheden werd onder meer de schroefvormige schoorsteen doorgetrokken tot boven de gevel. Op de aquarel is nog duidelijk te zien hoe het bovenste gedeelte van de schoorsteen er voor die tijd uitzag. Links voor de Schepentoren is nog een kleine aanbouw zichtbaar waar de brandspuit werd bewaard. Bij de restauratie werd dit gebouwtje - dat een latere toevoeging was - gesloopt zodat de toren weer in haar geheel zichtbaar werd.

Sir Ernest George

De aquarel is gemaakt door de Engelse architect en kunstenaar Sir Ernest George (1839-1922). Hij was één van de beste architectuuraquarellisten van zijn generatie. Zijn belangrijkste bron van inkomsten echter was het architectenbureau dat Ernest George omstreeks 1860 oprichtte en dat hij deelde met enkele andere architecten die hij vennoot van de zaak maakte. Door te kiezen voor een vennootschap had Ernest George wat minder zorgen dan de gemiddelde zelfstandige architect. Belangrijker was echter dat de vennootschapstructuur hem in staat stelde jaarlijks één tot twee reizen naar het buitenland te maken, vooral naar Europa, maar ook naar Noord-Afrika en Egypte. En overal waar Ernest George op deze reizen kwam aquarelleerde hij de markante gebouwen.

Hoewel George zeker in zijn tijd als een briljant architect en een briljante

Het Oude Raadhuis
Sir Ernest George (1839-1922),
aquarel, 35 x 23 cm., circa 1893-1895.
Collectie: Stedelijk Museum Kampen.

aquarellist werd beschouwd, exposeerde hij zijn aquarellen zelden. Ernest George was bang dat hij dan eerder als kunstenaar dan als architect gezien zou worden.

Wel gebruikte Ernest George zijn aquarellen in zijn vak als architect. In een tijd dat fotografie nog niet algemeen was en kleurenfotografie en photo-shoppen nog niet bestonden, kon hij aan zijn clientèle een prachtige kleurige portfolio met aquarellen laten zien op basis waarvan klanten hun toekomstige droomhuis konden kiezen. De meeste andere architecten moesten zich behelpen met tekeningen en schetsen. Wel zorgde Ernest George ervoor dat zijn aquarellen niet alleen veel details lieten zien, maar vooral ook sfeer uitstraalden. Dat gaf hem namelijk nu juist weer de mogelijkheid bij bouwopdrachten op onderdelen af te wijken van het geaquarelleerde.

Kampen

Op één van de vele buitenlandse reizen die Ernest George maakte, belandde hij in Kampen. Of dat toeval was of vooraf gepland, is onbekend. Wel valt te

veronderstellen dat toen hij eenmaal in Kampen was het zeer zeker geen toeval was dat hij het Oude Raadhuis aquarelleerde.

Het architectenbureau van Ernest George was namelijk gespecialiseerd in het ontwerpen van huizen in een vrije stijl die het ontleende aan de laatgotiek en de renaissance. Juist dat Oude Raadhuis in Kampen vertoont een mengeling van gotiek met renaissance. Oorzaak daarvan was de grote brand in 1543, waarbij het interieur geheel uitbrandde en het exterieur gedeeltelijk afbrandde. Het gehavende in oorsprong gotische raadhuis werd vervolgens hersteld in renaissancestijl. Dat gegeven zal Ernest George ongetwijfeld geïnspireerd hebben tot het maken van deze fraaie aquarel.

René van Mierlo

Geraadpleegde literatuur:

Grainger, Hilary J., *The Architecture of Ernest George* (Reading 2011).